МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

Затверджено
Науково-методична рада Університету
від 15. 01. 2026 № 6
Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Методичні рекомендації до написання кваліфікаційної роботи

для підготовки здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»
спеціальність D3 Менеджмент
освітня програма «Управління проєктами в підприємницькій діяльності»

Ірпінь – 2026

Методичні рекомендації до написання кваліфікаційної роботи складені на основі Положення про порядок виконання, оформлення кваліфікаційних робіт (проєктів) в Державному податковому університеті, затвердженого Вченою радою ДПУ від 27.10.2022 №4 та ОП «Управління проєктами в підприємницькій діяльності» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», спеціальності D3 Менеджмент, затвердженої Вченою радою від 29.05.25 № 15.

Укладач: О. МАРЧЕНКО, к.е.н., доцент, завідувач кафедри управління та бізнес-адміністрування

Г. МЕЛЬНИЧУК, к.е.н., доцент, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Гарант освітньої програми Г. МЕЛЬНИЧУК, к.е.н., доцент, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Розглянуто та схвалено кафедрою управління та бізнес-адміністрування, від 04 12 2025 р. № 9.

Завідувач кафедри О. МАРЧЕНКО, к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено вченою радою Факультету податкової справи, обліку та аудиту, від 09.12 2025 № 5

Голова вченої ради факультету податкової справи, обліку та аудиту В. КРАЄВСЬКИЙ, д.е.н., професор

Завідувач навчально-методичного відділу Г. ГРИЩУК, доктор філософії

Реєстраційний №_____

ЗМІСТ

ВСТУП...……. 3
1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ……... 3
2. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ……...…… 4
3. ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ...…… 6
4. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ……...…… 7
5. ПЕРЕВІРКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА УНІКАЛЬНІСТЬ АВТОРСЬКОГО ТЕКСТУ…….. 14
6. ОТРИМАННЯ ВІДГУКУ, РЕЦЕНЗІЇ, ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ…… 18
7. ДОДАТКИ...……...…… 22

ВСТУП

Відповідно до освітньої програми «Управління проєктами в підприємницькій діяльності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у Державному податковому університеті (далі – Університет), виконання та захист кваліфікаційної роботи є обов'язковою складовою підсумкової атестації випускників. Публічний захист кваліфікаційної роботи виступає завершальним етапом формування та перевірки професійних компетентностей і програмних результатів навчання, визначених освітньою програмою. На підставі цієї оцінки екзаменаційна комісія визначає здатність здобувача вищої освіти розв'язувати типові завдання діяльності, які визначені Національною рамкою кваліфікацій (НРК) та освітньою програмою. Екзаменаційна комісія приймає рішення щодо присудження особі, яка успішно виконала освітню програму, ступеня магістр присвоєння кваліфікації магістр з менеджменту за освітньо-професійною програмою «Управління проєктами в підприємницькій діяльності».

Кваліфікаційна робота належить до самостійних наукових досліджень, які базуються на використанні, аналізі та моделюванні відомих наукових рішень. Її виконання сприяє поглибленню знань із фундаментальних і фахових дисциплін, оволодінню сучасними методиками планування, аналізу, узагальнення та оформлення результатів дослідження. Під час роботи над кваліфікаційною роботою здобувачі вищої освіти навчаються порівнювати власні результати з науковими джерелами, проводити аналітичні розрахунки, використовувати інформаційні технології та здійснювати науковий пошук.

Процес підготовки кваліфікаційної роботи формує навички самостійного розв'язання актуальних науково-практичних завдань, стимулює розвиток дослідницької діяльності та підвищує рівень самостійної роботи здобувачів. Така форма атестації сприяє підготовці майбутніх фахівців до професійної діяльності в умовах науково-технічного прогресу, забезпечує їх володіння сучасними знаннями, методами та інноваційними підходами в менеджменті.

Під час виконання кваліфікаційної роботи здобувачі повинні продемонструвати здатність застосовувати набуті теоретичні знання на практиці, аналізувати діяльність підприємств різних форм власності, особливості використання ресурсів, організації праці та управління. Вони мають уміти працювати з науковими джерелами, узагальнювати інформацію, використовувати сучасні методи дослідження, вітчизняний і зарубіжний досвід, статистичні дані та графічні матеріали для обґрунтованого вирішення економічних проблем із застосуванням інформаційних технологій.

Підготовка та захист кваліфікаційної роботи є невід'ємною частиною освітнього процесу підготовки магістрів менеджменту всіх форм навчання. Вона сприяє поглибленню теоретичних знань, розвитку практичних умінь, удосконаленню навичок самостійної роботи, творчої ініціативи та програмних компетентностей здобувачів вищої освіти.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти є самостійним науковим дослідженням, що має теоретичний або прикладний характер і містить елементи наукових пошуків та інновацій відповідно до обраного напряму дослідження. Її основна мета полягає в тому, щоб показати рівень наукової підготовки здобувача, його здатність самостійно шукати, аналізувати та узагальнювати інформаційні матеріали за темою дослідження, здійснювати наукові дослідження та розв'язувати конкретні наукові завдання, прикладні проблеми в управлінні та організації підприємницької діяльності.

Метою кваліфікаційної роботи є розв'язання складних економічних завдань і проблем, а також прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері менеджменту, розробці пропозицій методично-консультативного характеру, що передбачає проведення наукових досліджень і впровадження інновацій за умов невизначеності та мінливих вимог, із застосуванням теорій та методів економічної науки.

Кваліфікаційна робота виступає формою оцінювання рівня професійної підготовки магістра та має засвідчити, що здобувач володіє системою спеціальних знань, отриманих у процесі навчання й практичної підготовки, на рівні сучасних наукових досягнень у галузі бізнесу та управління. Це є свідченням сформованого наукового мислення, здатності до творчої та дослідницької діяльності.

Для досягнення поставленої мети здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти повинен вирішити *завдання*:

– розв'язувати складні економічні завдання й проблеми, приймати аналітичні та управлінські рішення, здійснювати дослідження та впроваджувати інновації за невизначених умов;

– ефективно працювати з інформаційними джерелами – законодавчими та нормативними актами, науковою і спеціальною літературою (у тому числі іноземними мовами), матеріалами Інтернету та звітною документацією;

– логічно, послідовно й аргументовано викладати матеріал;

– користуватися сучасними науковими методами для проведення теоретичних та емпіричних досліджень;

– використовувати набуті знання й навички для розроблення пропозицій і формулювання практичних рекомендацій за темою дослідження;

– генерувати, аргументувати та обґрунтовувати наукові гіпотези, ідеї та пропозиції у вибраній предметній сфері;

– формулювати обґрунтовані висновки за результатами виконаних досліджень.

Кваліфікаційна робота виконується на основі матеріалів реальних суб'єктів підприємницької діяльності – підприємств, установ чи організацій різних форм власності та організаційно-правових типів, які здійснюють господарську діяльність. Обрані об'єкти дослідження мають бути юридичними особами з власною системою звітності, а їх діяльність повинна забезпечувати можливість отримання необхідної інформації для проведення дослідження за обраною темою.

У процесі підготовки та оформлення кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти має опанувати навички роботи з первинними бухгалтерськими й статистичними даними, а також з науковою та спеціальною літературою. Він повинен уміти аналізувати операційну, фінансову діяльність підприємства, визначати резерви підвищення ефективності його роботи, окреслювати перспективи розвитку підприємства, галузі чи окремого виду продукції, а також економічно обґрунтовувати управлінські рішення, планові та прогнозні показники його функціонування.

До виконання кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію, завершили переддипломну практику, а також успішно захистили звіт з переддипломної практики.

Екзаменаційна комісія під час захисту кваліфікаційної роботи оцінює ступінь досягнення мети і якість розкриття поставлених завдань.

2. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підготовка кваліфікаційної роботи здійснюється поетапно та включає:

1. Вибір напряму та теми дослідження, подання заяви й затвердження теми кваліфікаційної роботи.

2. Визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження, оформлення й затвердження завдання з виконання кваліфікаційної роботи.

3. Опрацювання джерел первинної, наукової та аналітичної інформації, розроблення загальної концепції дослідження, методичних підходів і дослідницького інструментарію, складання робочого плану роботи.

4. Формування теоретико-методичних засад досліджуваної проблеми, узагальнення існуючих наукових концепцій, аналіз еволюції підходів до її вирішення, систематизація сучасних поглядів вітчизняних та зарубіжних учених.

5. Збір фактичних даних, проведення економічної діагностики об'єкта дослідження, глибокий аналіз і оцінювання показників, що характеризують предмет дослідження.

6. Розроблення і наукове обґрунтування напрямів вирішення визначеної проблеми, виявлення можливих перешкод їх реалізації та оцінка економічної доцільності запропонованих заходів.

7. Викладення результатів дослідження у текстовій формі, підготовка вступу, висновків, додатків і списку використаних джерел.

8. Оформлення текстової частини роботи відповідно до встановлених вимог.

9. Доопрацювання кваліфікаційної роботи з урахуванням отриманих зауважень і рекомендацій.

10. Перевірка роботи на наявність академічного плагіату.

11. Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі.

Здобувачі вищої освіти готують доповідь щодо змісту кваліфікаційної роботи, відбувається її попередній розгляд (передзахист) комісією, яка складається з науково-педагогічних працівників випускової кафедри, з метою вирішення питання щодо допуску (недопуску) здобувача вищої освіти до захисту на засіданні екзаменаційної комісії, а також кваліфікаційна робота проходить перевірку на академічний плагіат в установленому порядку.

Після перевірки на ознаки академічного плагіату оформлюється відгук керівника та здійснюється зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи й передача кваліфікаційної роботи з усіма матеріалами до екзаменаційної комісії.

12. Проведення зовнішнього рецензування кваліфікаційної роботи.

Під час захисту кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти має продемонструвати рівень своєї загальноосвітньої та професійної підготовки, уміння логічно й творчо мислити, застосовувати набуті знання для розв'язання економічних проблем і практичних завдань, пов'язаних з підвищенням економічної ефективності, оптимізацією та управлінням бізнес-процесами суб'єктів господарювання, а також здатність самостійно вирішувати наукову проблему.

2.1. ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підготовка кваліфікаційної роботи відбувається за участі наукового керівника та здобувача вищої освіти відповідно до календарного плану (графіку), що складається випусковою кафедрою і затверджується завідувачем та деканом факультету.

Здобувачеві другого (магістерського) рівня вищої освіти надається право самостійно обрати наукового керівника та тему кваліфікаційної роботи. Науковий керівник надає науково-методичну допомогу здобувачеві вищої освіти в самостійній роботі над кваліфікаційною роботою. Керівником кваліфікаційної роботи призначається науково-педагогічний працівник випускової кафедри, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук, має публікації у фахових економічних виданнях України категорії «Б» і проводить наукові дослідження за відповідним напрямом. Науковий керівник провадить індивідуальне консультування здобувача вищої освіти, консультує щодо складання пунктів плану кваліфікаційної роботи, а також систематично контролює дотримання встановленого графіка виконання, перевіряє окремі розділи роботи і завершений рукопис, консультує здобувача вищої освіти щодо представлення результатів кваліфікаційної роботи на захисті.

Тема кваліфікаційної роботи повинна відображати основну ідею, мету та коло завдань, що підлягають дослідженню. Тематика щорічно переглядається та поновлюється з урахуванням науково-дослідної роботи кафедри. Обираючи тему, здобувач вищої освіти має враховувати її практичну значущість, актуальність, особливості ситуації на відповідному ринку, у якому функціонують підприємства – об'єкти дослідження, а також потенційну користь і прикладну цінність рекомендацій, розроблених за результатами дослідження.

Здобувачеві надається право самостійно обрати тему кваліфікаційної роботи з переліку, затвердженого кафедрою. За погодженням із науковим керівником здобувач може запропонувати власну тему, за умови належного обґрунтування доцільності її розроблення – з огляду на попередні наукові дослідження, місце роботи чи наявність доступу до необхідної інформації на об'єкті дослідження.

Для затвердження теми здобувач подає відповідну заяву (додаток А). Остаточне закріплення теми, призначення наукового керівника оформлюється наказом ректора Університету.

Після затвердження теми складається календарний план (графік) підготовки кваліфікаційної роботи, у якому визначаються послідовність і строки виконання окремих розділів, графік узгоджується з науковим керівником і затверджується завідувачем кафедри та деканом факультету.

2.2. ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Для досягнення мети виконання кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти демонструє застосування здобутих під час навчання компетентностей, застосовує їх при опрацюванні економічної тематики, яка вимагає наукового обґрунтування актуальності теми, визначення мети, завдань, опису методів дослідження, чіткості побудови та логічної послідовності при викладенні матеріалу; вміння опрацьовувати та узагальнювати зібраний матеріал з обраної теми, яка повинна відображати проблематику напрямів діяльності й основних виробничих функцій та типових завдань діяльності, що формують складові професійної компетентності; навичок критичного аналізу наукових та навчальних джерел; обробки статистичних даних; прийняття оптимальних рішень щодо задач, поставлених при виконанні наукового дослідження, використання інформаційних технологій; обґрунтованості висновків і рекомендацій, які б мали практичне застосування.

Завдання на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти складається науковим керівником за погодженням гаранта освітньої програми та стейкхолдерів, обговорюється на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування і затверджується протоколом спільних засідань.

За умов недотримання встановлених вимог до написання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт, науковий керівник не пізніше як за 30 днів до засідання екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт надає відповідну інформацію завідувачу кафедри. Кваліфікаційна робота має виконуватися здобувачем у повній відповідності до затверджених календарного плану (графіку) та завдання. У випадках відставання або невиконання календарного плану (графіку) здобувач вищої освіти зобов’язаний надати письмове пояснення своєму науковому керівнику або завідувачу кафедри.

Основне завдання кваліфікаційної роботи перед здобувачем освітнього рівня магістра – підтвердження рівня професійної та наукової підготовки та демонстрація здатності розв’язувати складні економічні задачі і вирішувати проблеми у фінансово-господарській діяльності підприємств та організацій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій з використанням сучасного економіко-математичного інструментарію, статистичних методів аналізу та обробки даних, тощо.

Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання апробують результати власного дослідження на міжнародних науково-практичних конференціях або публікують статтю за тематикою кваліфікаційної роботи

3. ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Перелік орієнтовних тем для написання кваліфікаційної роботи:

1. Ефективність управління прибутком на підприємстві.
2. Розвиток малого бізнесу в умовах турбулентного середовища.
3. Обґрунтування фінансової стратегії малого підприємства.
4. Формування стратегії сталого розвитку сільськогосподарського підприємства.
5. Управління ефективністю підприємницької діяльності.
6. Управління ризиками інвестиційного проєкту на підприємстві.
7. Стратегія масштабування бізнес-проєкту в умовах нестабільного ринку.
8. Соціальна відповідальність суб'єкта підприємницької діяльності.
9. Проблеми і перспективи впровадження екологічних інновацій у бізнесі.
10. Стратегія управління ланцюгами поставок.
11. Формування та реалізація стратегії розвитку бренду соціально відповідального бізнесу.
12. Стратегічне планування суб’єкта підприємницької діяльності
13. Управління ризиками суб’єкта підприємницької діяльності.
14. Діагностика та управління бізнес-процесами в контексті антикризового управління підприємством.
15. Формування системи управління персоналом у підприємницькій діяльності.
16. Управління ефективністю операційної діяльності торговельного підприємства.
17. Інноваційні підходи щодо формування логістичних стратегій на підприємстві.

18. Формування конкурентної стратегії розвитку бізнес-організації в умовах глобалізації.
19. Управління розвитком бізнес-організацій на засадах стратегічного менеджменту.
20. Удосконалення системи управління персоналом у бізнес-організаціях.
21 Формування ефективної системи мотивації працівників у бізнес-організаціях.
22. Управління бізнес-процесами як інструмент підвищення ефективності діяльності організації.
23. Роль корпоративної культури у забезпеченні сталого розвитку бізнес-організації.
24. Антикризове управління бізнес-організаціями в умовах нестабільного економічного середовища.
25. Цифрова трансформація системи управління бізнес-організацією.
26. Управління інноваційною діяльністю бізнес-організацій.
27. Формування системи стратегічного контролінгу в бізнес-організаціях.
28. Управління підприємницькими проєктами в умовах цифрової трансформації бізнесу.
29. Розробка та впровадження стартап-проєктів у малому та середньому бізнесі.
30. Управління ризиками підприємницьких проєктів в умовах нестабільного економічного середовища.
31. Використання Agile-методологій в управлінні підприємницькими проєктами.
32. Формування системи оцінювання ефективності проєктів у підприємницькій діяльності.
33. Управління інноваційними проєктами як інструмент підвищення конкурентоспроможності підприємства.
34. Організація командної роботи в управлінні підприємницькими проєктами.
35. Особливості управління інвестиційними проєктами у сфері малого бізнесу.
36. Цифрові інструменти управління проєктами у підприємницькій діяльності.
37. Управління проєктами розвитку соціального підприємництва.
38. Бізнес-планування як складова управління підприємницькими проєктами.
39. Управління змінами під час реалізації підприємницьких проєктів.
40. Формування стратегії розвитку підприємства на основі проєктного підходу.
41. Управління якістю підприємницьких проєктів та методи її забезпечення.
42. Особливості управління міжнародними підприємницькими проєктами.

4. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
4.1. ЗМІСТ І СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кваліфікаційної роботи відбувається з дотриманням усіх вимог до виконання та оформлення такого виду робіт, викладених у Положенні про порядок виконання, оформлення та захист кваліфікаційних робіт (проєктів) в Державному податковому університеті, затвердженого Вченою радою Університету від 27.10.2022 № 4 та введеного в дію Наказом ДПУ від 27.10.2022 № 1091.

Робота має бути виконана літературною українською мовою, викладена у науковому стилі з дотриманням усталених термінів та терміносполучень. Не допускається використання спрощеного або публіцистичного стилю, чи надто складних словесних конструкцій, відступів від загальноприйнятої термінології. Не можна скорочувати слова, крім загальноприйнятих. Наприклад, можна використовувати такі загальноприйняті умовні скорочення:

– після перерахування (та ін., і т. д., і т. ін.);
– при посиланнях (див. – дивись, пор. – порівняти);
– при позначенні цифрами століть і років (ст., р., рр.).

Прізвища, назви підприємств, установ, організацій та інші власні назви у роботі наводять мовою оригіналу.

Матеріал повинен викладатися в логічній послідовності; думки і пропозиції слід формулювати чітко і зрозуміло. Проблема має розглядатися з теоретичної точки зору, разом з тим, слід уникати надмірної описовості, зайвої інформації, не пов’язаної з темою дослідження, необгрунтованих тверджень і висловів, не допускати повторів думок. Висновки і пропозиції мають бути конкретними, аргументованими і базуватися на аналізі законодавства, облікової практики та наукових джерел.

Кваліфікаційна робота є оригінальним теоретико-прикладним дослідженням, яке повинно мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність.

У відповідності до теми здобувач складає план кваліфікаційної роботи. В плані мають знайти відображення питання, які допоможуть повністю висвітлити тему.

Структура кваліфікаційної роботи, як правило, включає:

– ТИТУЛЬНУ СТОРІНКУ (додаток Б);

– ЗОВНІШНЮ РЕЦЕНЗІЮ (не прошивається, вкладається окремо в роботу) (Додаток И);

– ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА (не прошивається, вкладається окремо в роботу) (Додаток Ж);

– ДОВІДКУ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ (результат перевірки кваліфікаційної роботи на ознаки академічного плагіату), (не прошивається, вкладається окремо в роботу);

– БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (додаток В);

– ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (додаток Г);

– АНОТАЦІЮ ТА КЛЮЧОВІ СЛОВА (українською та англійською мовами) (додаток Д);

– ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ (1 сторінка);

– ЗМІСТ (додаток Е);

– ВСТУП (2 сторінки);

– І РОЗДІЛ (КРИТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ З ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОПИС МЕТОДИКИ, ІНСТРУМЕНТАРІЮ ТА ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ТЕМОЮ ДОСЛІДЖЕННЯ – 12-15 сторінок);

– ІІ РОЗДІЛ (ПРАКТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ – 20-22 сторінок);

– ІІІ РОЗДІЛ (ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ (ПОКРАЩЕННЯ) ОДЕРЖАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ – 7-8 сторінок);

– ВИСНОВКИ (2-3 сторінки);

– СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ;

– ДОДАТКИ.

Зміст кваліфікаційної роботи займає 1 сторінку. Зміст розташовують безпосередньо після індивідуального завдання. Він повинен включати послідовний перелік структурних елементів кваліфікаційної роботи, назви розділів і підрозділів із зазначенням номерів початкових сторінок, на яких вони наведені. Розряди номерів сторінок розташовують один під одним. Сторінка змісту не нумерується.

Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов’язаними з назвою роботи, але не повторювати її. Назви розділів і підрозділів у змісті й тексті роботи мають бути однаковими. В цілому, зміст роботи повинен відповідати темі дослідження, мати чітку логіку поєднання теоретико-методичної, аналітичної та конструктивної частин.

Кваліфікаційна робота зшивається в типографії у зазначеній послідовності. До зшитої роботи окремо (в конверті до кваліфікаційної роботи) додаються:

– відгук наукового керівника;

– зовнішня рецензія;

– довідка про перевірку кваліфікаційної роботи на академічний плагіат.

4.2. ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.2.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційна робота має прикладний характер результатів дослідження, в якій відображається комплексне вирішення поставлених завдань із використанням результатів проходження переддипломної практики здобувача вищої освіти. Кількість сторінок основного тексту (без додатків та списку використаних джерел та літератури) не мають перевищувати 45-50 сторінок.

Текст висновків має підтвердити здатність автора кваліфікаційної роботи успішно реалізувати поставлену мету і завдання. В логічній послідовності узагальнюють результати кваліфікаційної роботи, стисло формулюють основні положення і пропозиції за кожним розділом і роботи у цілому.

На підставі отриманих висновків в роботі слід викласти конкретні рекомендації. Вони

визначають необхідні, на думку автора, подальші напрями вирішення проблеми; містять пропозиції щодо ефективного використання результатів дослідження.

Здобувач вищої освіти повинен стисло охарактеризувати проведений аналіз діяльності організації, узагальнити власні пропозиції, оцінити їх ефективність, а також можливість їх застосування на практиці.

Ознайомлення з текстом висновків повинно сформувати уявлення про ступінь реалізації автором кваліфікаційної роботи поставленої мети і завдань.

Обсяг в межах 2-3 сторінок.

За дані, викладені у кваліфікаційній роботі, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час його виконання, обґрунтованість й достовірність висновків, положень відповідає здобувач вищої освіти і науковий керівник. Не допускається запозичення (плагіат) матеріалу без посилання у дипломній роботі на автора та джерело інформації.

4.2.2. Титульна сторінка

Титульна сторінка є першою сторінкою кваліфікаційної роботи і оформлюється відповідно до стандартної форми та вимог вищого навчального закладу. Титульна сторінка роботи входить до суцільної нумерації сторінок, але на ній номер не проставляється. Приклад оформлення титульної сторінки представлено у додатку Б.

Завдання на кваліфікаційну роботу містить назву теми роботи, план роботи та терміни виконання всіх розділів, термін завершення роботи і подання на кафедру та інше. Завдання на кваліфікаційну роботу *(не нумерується, не входить до загального обсягу сторінок)* складається та підписується здобувачем вищої освіти разом з науковим керівником та гарантом освітньої програми (додаток Г).

В *анотації* обсягом до 800 знаків зазначається прізвище та ініціали здобувача вищої освіти, назви кваліфікаційної роботи, основний зміст та результати дослідження (додаток Д). *Ключові слова* (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у дипломній роботі) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів – 5-7. Анотація *(не нумерується, не входить до загального обсягу сторінок)* повинна бути написана українською та англійською мовами, розміщуватися на окремих аркушах разом з ключовими словами та передувати змісту.

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то перелік умовних позначень може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед змістом, після анотації та списку ключових слів. Якщо в кваліфікаційній роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення повторюються менше трьох разів, перелік не складають, їхнє розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

4.2.3. Зміст

Зміст кваліфікаційної роботи відображається в плані, розробленому під керівництвом наукового керівника. У змісті роботи повинні бути передбачені всі розділи кваліфікаційної роботи. Матеріал має бути викладено як єдине ціле в логічний послідовності. Зміст розміщують безпосередньо після переліку умовних скорочень, починаючи з нової сторінки та може займати 1-1,5 сторінки, не нумерується, але включається в загальну нумерацію. Зміст включає: вступ; послідовно перелічені назви усіх розділів, підрозділів; висновки; список використаних джерел та літератури; додатки. Навпроти кожної позиції проставляють номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу.

Назви розділів і підрозділів у змісті й тексті роботи мають бути однаковими. В цілому, зміст роботи повинен відповідати темі дослідження, мати чітку логіку поєднання теоретико-методичної, аналітичної та конструктивної частин.

Зразок оформлення змісту наведено у додатку Е, приклад оформлення розділів та підрозділів наведено в додатку М.

4.2.4. Вступ

Вступ кваліфікаційної роботи включає такі обов’язкові елементи:

– актуальність теми дослідження;

– стан і ступінь розробки проблеми в спеціальній літературі;

– мету кваліфікаційної роботи;

– завдання дослідження;

– об’єкт дослідження;

– база дослідження;
– предмет дослідження;
– методи дослідження;
– практичну значущість;
– апробацію.

У *вступі* формулюється теоретична й практична актуальність теми роботи, зазначаються завдання, що потребують вирішення, ступінь їх дослідження. З цією метою висвітлюють ступінь вивченості досліджуваної проблеми, вказують, які аспекти теоретично і практично вирішені, а які є дискусійними. При цьому слід назвати вчених, які внесли значний вклад у розробку досліджуваної теми.

Також зазначається апробація результатів досліджень – виступи на студентських наукових конференціях та міжнародних науково-практичних конференціях. Висвітлюється інформація про опубліковані публікації результатів дослідження. Обсяг вступу, зазвичай, не повинен перевищувати 2-3 сторінки.

Актуальність теми. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність наукового завдання.

Стан і ступінь розробки проблеми в спеціальній літературі. Відзначаються вітчизняні та зарубіжні вчені, що досліджували проблему, які результати вже отримані, характеризуються основні теоретичні та методологічні засади кваліфікаційної роботи.

Мета і завдання дослідження. Після обґрунтування актуальності вибраної теми необхідно сформулювати мету роботи та виділити ті завдання, які потрібно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як «Дослідження ...», «Вивчення ...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Метою кваліфікаційної роботи є очікуваний кінцевий результат, який зумовлює загальну спрямованість і логіку дослідження, до відповіді на запитання «Для чого проводяться дослідження». У завданні дослідження формулюються завдання, на які слід дати відповіді для реалізації мети дослідження і які розкривають зміст предмета дослідження. Конкретні завдання, які будуть вирішуватися відповідно до визначеної мети: «установити», «виявити ...», «виділити ....», «визначити ...», «виробити ...», «відпрацювати ...», «дати прогноз ...», «запропонувати ...», «здійснити ...», «обґрунтувати ...», «описати ...», «охарактеризувати ...», «передбачити ...», «покращити ...», «поширити ...», «розкрити ...», «розробити ...», «удосконалити ...», «узагальнити ...», «уніфікувати...» та ін.

Формулювати завдання слід точно і чітко, оскільки опис їх вирішення повинен становити зміст розділів роботи. Завдання мають корелювати із змістом кваліфікаційної роботи.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

База досліджень – підприємства, організації, установи будь-якої форми власності, а саме: акціонерні товариства, приватні підприємства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з повною або додатковою відповідальністю, командитні товариства, підприємства з часткою державної власності.

Предмет дослідження – конкретна проблема (завдання), що міститься в межах об'єкта дослідження. Предмет дослідження відповідає на запитання: «що вивчається», визначає тему кваліфікаційної роботи.

Методи дослідження – спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності, водночас є інструментами знаходження фактичного матеріалу. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Науково-практична значимість одержаних результатів повинна містити результати самостійно проведених досліджень, що можуть бути впроваджені в діяльність підприємств, установ, організацій.

Особистий внесок здобувача (підрозділ подається лише за наявності в автора кваліфікаційної роботи публікацій зі співавторами). У випадку використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам, разом з якими були опубліковані наукові праці, здобувач повинен відзначити цей факт у роботі з обов'язковим зазначенням конкретного особистого внеску в ці праці або розробки.

Апробація результатів роботи має містити назви статей, тез доповідей, підготовлених за матеріалами роботи, виступи на різних науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, нарадах оприлюднено результати досліджень, що включені до роботи.

4.2.5. Основна частина кваліфікаційної роботи

Основна частина кваліфікаційної роботи кваліфікаційної роботи розкриває її зміст. Структура роботи повинна складатися з трьох розділів, в яких викладаються самостійні взаємопов'язані питання теми. Основному тексту кожного розділу може передувати короткий опис обраного напряму та обґрунтування методів дослідження, що застосовуються у цьому розділі. Зміст кожного розділу розглядається в його підрозділах. Між всіма суміжними підрозділами повинен бути взаємозв'язок. Кожний розділ починають з нової сторінки.

Перший розділ, теоретико-методологічний (орієнтовно 12-15 сторінок) кваліфікаційної роботи носити теоретико-методологічний характер та має містити два пункти. У розділі висвітлюють теоретичне обґрунтування проблеми, що досліджується, зокрема, описуються наукові результати вітчизняних та іноземних авторів, а саме, монографії і публікації у фахових виданнях матеріалів конференцій, інтернет-публікацій тощо за тематикою дослідження за останні 3 роки, визначаються проблеми, які були виявлені, пропозиції з їх усунення та частини невирішеної проблематики, що потребує дослідження. Обов'язковим є порівняння точок зору представників різних наукових шкіл, з обов'язковим посиланням на джерела їх опублікування. Далі здобувач вищої освіти описує обрану методику дослідження, методи та інструментарій (показники та їх розрахунок для проведення аналізу), джерела інформаційного, аналітичного, статистичного матеріалу за тематикою кваліфікаційної роботи та у відповідності з обраною базою дослідження. Тут же відображаються методи економіко-математичного моделювання, загально-наукового пошуку та прикладних досліджень, які необхідні для проведення дослідження (у відповідності до галузі знань де проводиться дослідження та його специфіки). Результатом першого розділ має бути розроблена концепція ідеї дослідження, яка буде відображена і реалізована в наступних розділах кваліфікаційної роботи.

Другий розділ, практичний (орієнтовно 20-22 сторінки) кваліфікаційної роботи має аналітико-дослідницький, прикладний характер і складається з 2-х пунктів, де здобувач вищої освіти, використовуючи фактичний матеріал і зібрану інформацію, аналізує та розкриває зміст питань на прикладі конкретних установ, організацій. Дослідження проблеми має здійснюватися на основі накопиченого і систематизованого матеріалу, групування та обробки даних, що дозволяє проводити кваліфікований аналіз, обґрунтовувати пропозиції у наступному розділі.

Необхідно здійснити ґрунтовний аналіз об'єкта дослідження за темою дослідження. Основне завдання другого розділу – подати результати аналізу показників за досліджуваною проблемою. У процесі вивчення проблеми визначається стан об'єкта з досліджуваної теми, виявляються проблеми та причини їх виникнення.

Розділ складається з декількох підрозділів. У *першому підрозділі* можуть бути висвітлені:

– аналіз ринку на якому функціонує об'єкт дослідження;

– загальна характеристика господарської діяльності об'єкта досліджень. За необхідності, доцільно звернути увагу на місце розташування підприємства (регіону), організаційну структуру і структуру управління досліджуваного об'єкта, показники, які характеризують його розмір, ресурсний потенціал, спеціалізацію, основні показники господарської діяльності в динаміці за останні 3 роки і стратегії стосовно зовнішнього середовища;

– порівняння досягнутого рівня розвитку об'єкта дослідження із середніми даними (або по групі однорідних підприємств) і даними основних підприємств-конкурентів, що знаходяться в однакових умовах діяльності.

За результатами підрозділу робиться висновок про господарську діяльність суб'єкта підприємництва, зазначається, яке місце займає проблема, що досліджується. Для цього використовують періодичну економічну літературу, показники державної, регіональної та галузевої статистики, дані спеціальних досліджень, експертні думки, матеріали оперативного обліку й контролю, власних спостережень, узагальнень та досліджень.

Отже, перший підрозділ другого розділу розкриває принципові аналітичні характеристики об'єкта дослідження.

Другий підрозділ – аналіз показників діяльності об'єкта дослідження, необхідних для досягнення мети магістерської роботи. Здобувач повинен обґрунтувати та чітко визначити систему основних показників суб'єкта підприємницької діяльності (підприємства, установи, організації),

різних інституцій, що розкривають основну мету дослідження магістерської роботи.

Якщо об’єктом дослідження є група підприємств певної галузі чи окремі ринки, то доцільним є порівняння різних інструментів та технологій, які застосовуються учасниками, ідентифікація їхніх стратегій, специфіка конкурентної боротьби, принципів формування і використання бюджетів підприємств, визначення порядку організації та проведення соціальних та бізнес-проєктів.

У ході обробки зібраних матеріалів формуються таблиці, будуються графіки, діаграми, розраховуються абсолютні, відносні, середні величини, проводиться їх групування, тобто створюється нова інформація.

На основі вивчення, обробки та узагальнення аналітичних матеріалів, здобувач повинен виявити позитивний і негативний вплив зовнішніх та внутрішніх факторів, встановити причину недоліків, оцінити можливості підприємства (установи, організації), регіону, сектору, держави щодо підвищення ефективності тих чи інших напрямків господарської діяльності.

Варто підкреслити, що аналізовані показники повинні стосуватися тієї сторони діяльності суб’єкта господарювання, яка є предметом дослідження даної роботи. Тож даний підрозділ роботи передбачає аналіз передумов розвитку та сучасного стану об'єкту дослідження, генерування можливих сценаріїв та шляхів оптимізації його подальшої діяльності.

Практичну частину варто висвітлювати в обсязі двох підрозділів. У другому розділі роботи треба висвітлити передумови функціонування й особливості сучасного стану об'єкту дослідження.

Також у другому розділі кваліфікаційної роботи необхідно, спираючись на первинні документи, звітність підприємства, статистичну звітність (повинні міститися в додатках кваліфікаційної роботи), охарактеризувати ефективність та характер діяльності досліджуваного об’єкта в цілому, в тому числі з питань обраної теми дослідження, при цьому треба звернути увагу на відхилення показників у динаміці, визначаючи чинники та причини, які обумовили дані відхилення. Отримані висновки та надані пропозиції можна обґрунтовувати (підкріплювати) думками науковців, експертів, роблячи посилання на наукові, науково-практичні інформаційні джерела. Разом з тим, у другому розділі повинні переважати власні розрахунки, думки та твердження дослідника.

Важливим аспектом другого розділу кваліфікаційної роботи є систематизація і узагальнення показників та виявлення проблем у діяльності об’єкта дослідження як на рівні підприємства (галузі, регіону), так і на загальнонаціональному (світовому) рівні.

У **третьому розділі**, конструктивному (проектному) (орієнтовно 7-8 сторінок), проєктно-рекомендаційному розділі необхідно на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також з врахуванням результатів аналізу, проведеного у другому розділі роботи та отриманих тут практичних результатів, викласти пропозиції щодо перспектив розвитку та удосконалення діяльності обраної бази дослідження в частині його об’єкта та предмету. Мають буди подані відповідні конкретні напрями та заходи. Такі пропозиції мають бути обґрунтованими, базуватись на відповідних прогнозних розрахунках, мати реалістичний характер та нести в собі практичну значимість для бази дослідження. Також тут можуть бути наведені як окремі заходи щодо вирішення проблематики дослідження так і розрахунок економічного ефекту від впровадження запропонованих новацій, їх вплив на правову систему країни, тощо (у залежності від галузі знань де проводиться дослідження та його специфіки).

Отже, у третьому розділі мають вирішуватися такі завдання:

– розроблення положень, пропозицій, методичного забезпечення (організаційного, інформаційно-аналітичного, технічного, кадрового) щодо вирішуваної проблеми;

– визначення основних напрямів розвитку (формування, удосконалення) предмету дослідження;

– розроблення рекомендацій щодо впровадження нових методів, технологій, методик прийняття та реалізації економічних рішень в аспекті вирішення досліджуваної проблеми;

– економічне обґрунтування доцільності запропонованих заходів.

4.2.6. Висновки кваліфікаційної роботи

Висновки **–** найбільш показова і відповідальна заключна частина роботи. Висновки повинні мати лаконічний, конкретний характер. У них повинен бути відображений основний зміст проведеного дослідження, його результати.

У висновках у стислій формі формулюють основні положення, теоретичні та практичні рекомендації щодо вирішення визначених у вступі завдань.

У висновках викладають найважливіші наукові та практичні результати, формулюють розв'язану наукову проблему (завдання) та значення її для науки й практики з наведенням *пропозицій (рекомендацій)* щодо *наукового* та *практичного* використання здобутих результатів.

Накопичена в основній частині наукова інформація дозволяє послідовно та логічно викласти отримані підсумки, їх співвідношення із загальною метою і конкретними завданнями, поставленими і сформульованими у вступі. У висновках узагальнюються рекомендації та пропозиції щодо теоретико-методичних аспектів та способів дослідження проблеми, викладається сутність запропонованих здобувачем заходів.

Список використаних джерел та літератури

Список використаних джерел наводиться наприкінці кваліфікаційної роботи. Рекомендована кількість назв – не менше 40 (з них не менше 5 % іноземні англомовні джерела). До списку використаних джерел слід включати джерела, на які у тексті є посилання. Список складається із нормативних актів, нормативних документів, вітчизняної то зарубіжної наукової та спеціальної літератури, фахових видань, електронних ресурсів. До нього не включаються підручники, навчальні посібники. Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані. Запозичення тексту без посилань на першоджерело не дозволяється.

При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с.

Список використаних джерел у кваліфікаційній роботі слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку. Список використаних джерел та літератури – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. В списку використаних джерел обов'язково вказати останні публікації з зазначеної теми.

4.2.8. Додатки

Додатки оформляються як продовження кваліфікаційної роботи на її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань на додатки у тексті.

Додатки до кваліфікаційної роботи повинні містити інформаційні матеріали, що є базою аналітичних досліджень з обраної теми, і розміщуватись після списку використаних джерел.

Додатки наводяться в кінці кваліфікаційної роботи у вигляді форм опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, окремі інструкції/правила, результати соціологічних опитувань, громіздкі таблиці, рисунки тощо. У додатки слід також включати допоміжний матеріал, який в основній частині захаращує текст (проміжні розрахунки; таблиці допоміжних та вихідних цифрових даних; методики, розроблені в процесі виконання роботи; ілюстрації допоміжного характеру; запропоновані форми документів тощо).

Кожний додаток друкується з нової сторінки.

Оформленню додатків у кваліфікаційній роботі слід приділити увагу, оскільки їх кількість та якість свідчать про те, наскільки глибоко та старанно здобувач вищої освіти вивчив практичний та теоретичний матеріал з обраної теми, чи в повній мірі підібрав ці матеріали і наскільки ґрунтовно підтвердив свої висновки та пропозиції.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. З нового рядка праворуч малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток ___» і велика літера, що позначає додаток.. Наприклад: «Додаток Д».

Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Ґ, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь,. Наприклад, Додаток А, Додаток Б.

У разі якщо зміст додатка не вмішується на одну сторінку, то на наступній сторінці по середині зазначається «Продовження додатку...».

Кваліфікаційну роботу оформлюють відповідно до вимог ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

4.3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ОСНОВНОГО ТЕКСТУ ТА ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

4.3.1. Технічні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи

Стандартизований підхід до оформлення роботи передбачає:

1. Текстовий редактор – MS Word 2003 і вище.
2. Шрифт основного тексту – Times New Roman.
3. Розмір шрифту (кегель) – 14.
4. Відстань між рядками – 1,5.
5. Поля: зверху – 20 мм; знизу – 20 мм; ліворуч – 30 мм; праворуч – 10 мм.
6. Нумерація сторінок – праворуч зверху, без крапки в кінці.

Структуру кваліфікаційної роботи (розділи, підрозділи, параграфи тощо) і сторінку змісту необхідно формувати за допомогою функції редактора MS Word з меню: Вставка / Посилання / Зміст / З шаблону (для Microsoft Office 2003 і вище).

4.3.2. Нумерація

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок кваліфікаційної роботи.

Номер сторінки на титульному аркуші не ставиться. До загальної нумерації входять також додатки та список використаних джерел.

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи**: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ»** друкують великими друкованими жирними літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки) та не мають номера.

Розділи поділяються на підрозділи. Розділи нумерують послідовно суцільною нумерацією в межах основної частини кваліфікаційної роботи (між Вступом та Висновками). Перед назвою розділу вказується слово «РОЗДІЛ» та його номер. (Наприклад – **РОЗДІЛ 2. СУЧАСНА ПРАКТИКА ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «КОВЕЛЬСІЛЬМАШ»).**

Підрозділи нумерують послідовно суцільною нумерацією в межах розділу. Перед назвою підрозділу ставиться номер розділу та номер підрозділу. Між номером розділу та номером підрозділу ставиться крапка. (2.1. Передумови формування зовнішньоторговельної політики України).

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, ілюстрацій, таблиць подають арабськими цифрами без знаку «№» у правому верхньому куті аркуша без крапки, нумерують суцільною нумерацією починаючи зі структурного розділу роботи ЗМІСТ і закінчуючи останнім аркушем роботи.

4.3.3. Оформлення допоміжних матеріалів

До допоміжних матеріалів відносять: *ілюстрації* (схеми, діаграми, графіки, креслення тощо), *формули, таблиці, додатки.*

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку.

Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією по центру.

Кваліфікаційна робота має містити щонайменше 1-2 ілюстрації та 1-2 таблиці.

Ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розмішувати у додатках. За потреби, ілюстрації доповнюють поясненнями, або коментарем.

Цифровий матеріал у роботі необхідно подавати у вигляді таблиці.

Таблиця має мати назву та номер. Нумерують таблиці послідовно суцільною нумерацією в межах розділу арабськими цифрами (за винятком таблиць, що наводяться у додатках). Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених між собою крапкою. У правому верхньому куті над заголовком таблиці курсивом вказують «Таблиця» та її

номер (перша цифра – номер розділу, друга цифра – номер таблиці в межах одного розділу). У наступному рядку, по центру, вказують назву таблиці (жирним шрифтом малими літерами, крім першої великої). Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Наприклад:

Таблиця 1.2

Назва таблиці

Од.вим

Заголовок графи	Заголовок графи	Заголовок графи	Заголовок графи	
			підзаголовок	підзаголовок
Заголовок рядка				

Джерело: []

Зразок оформлення таблиці зображено у додатку Л.

Таблицю бажано розміщувати на одній сторінці.

При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку у верхньому правому куті вказується *«Продовження табл. 1.2».* Крім того, верхній рядок таблиці має містити заголовки стовпців.

При поділі таблиці на частини допускається її шапку або заголовки рядків заміняти відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф указують в однині.

У таблиці слід обов'язково зазначати одиницю виміру (відповідно до стандартів); числові величини повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться прочерк (–).

Посилання на таблиці вказують скорочено, наприклад, «... подано в табл.1.2.» (друга таблиця першого розділу).

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у роботах [1-7] ...».

При посиланнях на розділи, підрозділи, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, додатки зазначають їх номери.

При посиланнях слід писати: «... у розділі 2 ...», «... (рис. 1.3) ...» або «... на рисунку 1.3 ...», «... (табл. 3.2) ...» або «... у таблиці 3.2 ...», «... за формулою (3.1) ...», «... у формулах (1.3)-(1.5) ...», «... у додатку А ...» або «... (додаток А) ...».

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки (Додаток П).

Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули і рівняння у роботі (за винятком формул і рівнянь, наведених у додатках) слід нумерувати порядковою нумерацією у межах розділу арабськими цифрами.

Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою. Номери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули у круглих дужках, наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу).

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні.

Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки. Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаків (=), (:). Переносити формули чи рівняння на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції на початку наступного рядка. Коли переносять формули чи рівняння на знаку операції множення, застосовують знак «х».

Формули, що йдуть одна за одною й не розділені текстом, відокремлюють комою. Посилання на формули зазначають порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... описується формулою (2.1)».

Формули та рівняння виконуються у формульному редакторі Microsoft Equation 3.0 або MathType 4.0 Equation, розташовуються безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка.

Приклад оформлення формули наведений у додатку П.

4.3.4. Переліки

Переліки, за потреби, можуть бути наведені всередині підрозділів. Перед переліком ставлять двокрапку.

Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру української абетки з дужкою, або, не нумеруючи, - дефіс (перший рівень деталізації).

Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації).

Переліки першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня – з відступом щодо місця розташування переліків першого рівня.

Наприклад, пасиви підприємства включають:

– власний капітал;

– зобов'язання:

1) довгострокові зобов'язання;

2) короткострокові зобов'язання.

Текст усіх елементів переліку граматично підпорядковується головній ввідній фразі, її не рекомендується переривати на прийменнику або сполучнику (на, із, від, щоб, що).

4.3.5. Оформлення приміток до тексту і таблиць

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...

2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

4.3.6. Загальні правила цитування та оформлення посилань

При опрацюванні літератури, періодичних видань та складанні записів, слід звернути увагу на те, що вони можуть бути повними і точними (дослівно) або скороченими (короткий виклад). Так, наприклад, можна зробити: детальний запис основних положень робіт, фактичного матеріалу тощо; короткі записи зі своїми роздумами або без них; виписки у вигляді цитат.

Під час роботи з різними джерелами (наукова та навчальна література, періодичні видання) здобувач вищої освіти виписує цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

1) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

2) цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні авторського тексту позначається трьома крапками, які можуть ставитися на початку, всередині та в кінці цитати;

3) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

4) при непрямому цитуванні (переказ, виклад думок інших авторів своїми словами) слід бути максимально точним щодо думок автора, коректним в оцінюванні його результатів і робити відповідні посилання на джерела;

5) цитування повинно бути оптимальним, враховуючи, що надмірне цитування створює враження компілятивності, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу.

При використанні відомостей, матеріалів з монографій, оглядових статей, інших джерел, що мають велику кількість сторінок, в посиланні слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій,

таблиць, на які є посилання в роботі. Ілюстрований матеріал (окремі слова і вирази) наводять курсивом, в лапках (також курсивом) подають цитати з посиланням на автора та через кому на сторінку (прямим шрифтом).

При написанні кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен вказувати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які наводяться в дипломній роботі, або на ідеї і висновки, з яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена кваліфікаційна робота . Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування, знайти необхідну інформацію щодо нього; допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Використовується конструкція з лапками та квадратними дужками. Допускається вживання таких різновидів лапок: «…», “…”, „…“, рідше „…”. У випадку цитати всередині іншої цитати рекомендується вживання «лапок-ялинок» як зовнішніх лапок, а «лапок-лапок» – як внутрішніх. Квадратні дужки [ ] потрібно ставити через пробіл після лапок. Розділовий знак ставиться після квадратних дужок.

5. ПЕРЕВІРКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА УНІКАЛЬНІСТЬ АВТОРСЬКОГО ТЕКСТУ

Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Державного податкового університету введеного в дію наказом від 5 липня 2023 року № 812 та Положення «Про запобігання академічному плагіату в Державному податковому університеті» затвердженого Вченою радою Університету від 27.02.2025 № 9 у кваліфікаційній роботі не повинно бути будь-яких різновидів академічного плагіату.

Після перевірки кваліфікаційної роботи науковим керівником текст подається на перевірку наявності академічного плагіату. Науковий керівник подає текст кваліфікаційної роботи відповідальному по кафедрі за перевірку на наявність академічного плагіату. Оригінальність тексту має складати не менше 75%, відсоток цитувань має не перевищувати 25%.

У випадку незгоди з результатами перевірки здобувачі вищої освіти мають право подати апеляцію у порядку визначеному діючим Положенням про академічну доброчесність в Державному податковому університеті.

Текст остаточного варіанту роботи, підтверджений науковим керівником може бути поданий на кафедру у електронному форматі за 30 днів, але не пізніше, ніж за 7 робочих днів до попереднього захисту.

Відповідальна особа завантажує електронний варіант роботи до Системи для здійснення перевірки на плагіат.

Після первинної перевірки роботи у Системі на кафедрі, її обов’язково перевіряє науковий керівник та у відповідній вкладці Системи обґрунтовує відсоток схожості чи наявне шахраювання, якщо таке мало місце. Це обґрунтування служить підставою для подальшої роботи з текстом, у тому числі доопрацювання та повторне проходження автоматизованої перевірки.

Для кожної кваліфікаційної роботи Система автоматично формує PDF-звіт виявлення збігів/ідентичності/схожості/подібності. На основі звіту подібності формується протокол про перевірку на академічний плагіат, який є її невід’ємним додатком.

Звіт подібності є одним із документів, на підставі яких кафедра приймає рішення про оригінальність роботи, та про допуск кваліфікаційної роботи до захисту. Копію звіту подібності та рішення про допуск роботи до захисту автор може отримати на кафедрі за письмовим чи усним запитом.

6. ОТРИМАННЯ ВІДГУКУ, РЕЦЕНЗІЇ, ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Завершена кваліфікаційна робота в твердому переплетенні підписується автором та подається науковому керівникові для перевірки і підготовки відгуку не пізніше, ніж за 30 днів до встановленого строку захисту.

Попередній захист відбувається за 1 місяць до запланованого дня захисту; отримання відгуку наукового керівника роботи – за 7-8 днів; отримання зовнішньої рецензії – за 5-6 днів, допуск до захисту – за 5 днів.

Особистий підпис та дату подання на перевірку завершеної роботи *(наприклад, 10.12.2025 р.)* здобувач вищої освіти ставить у кінці списку використаних джерел, відступивши 2 міжрядкових полуторних інтервали.

Після ознайомлення і схвалення кваліфікаційної роботи керівник дає детальний відгук про її зміст за формою встановленого зразку (додаток Ж), підписує та подає роботу завідувачу кафедри. Цей відгук має свідчити про достовірність наведеної в роботі інформації, правдивість фактичних даних. Бажано, щоб у ньому були підтверджені актуальність теми для організації, самостійність автора дослідження, практична значущість аналітично-дослідницького розділу та можливості і перспективи впровадження запропонованих рекомендацій.

З метою визначення якості та ступеня готовності до захисту кваліфікаційної роботи кафедра організовує попередній її захист з обов'язковою презентацією здобувачем вищої освіти основних положень.

Попередній захист кваліфікаційної роботи проходить у присутності комісії, до складу якої залучають профільних фахівців кафедри, за участю гаранта освітньої програми. Результати попереднього захисту обговорюються на засіданні кафедри, приймається рішення про допуск/не допуск роботи до захисту.

Зброшурований у твердій палітурці рукопис завершеної кваліфікаційної роботи, яка підписана здобувачем, науковим керівником та комісією, яка проводила попередній захист роботи на кафедрі, за наявності позитивної характеристики роботи у письмовому відгуку наукового керівника, здобувач подає завідувачу кафедри, який приймає рішення щодо дозволу до захисту і оформлює його на титульній сторінці кваліфікаційної роботи.

Робота реєструється на кафедрі і передається декану факультету для прийняття остаточного рішення про її допущення на зовнішнє рецензування.

Зовнішня рецензія на кваліфікаційну роботу є необхідним елементом підготовки, оскільки від ретельності експертизи, аргументованості й повноти висновків рецензента значною мірою залежить оцінка роботи екзаменаційної комісії.

Рецензентами можуть бути висококваліфіковані спеціалісти, що працюють на підприємствах, у закладах вищої освіти, науково-дослідних інститутах, що мають наукові ступені, наукові звання за профілем випускаючої кафедри.

Зовнішня рецензія подається у письмовому вигляді в довільній формі і має містити такі складові: актуальність теми кваліфікаційної роботи її теоретичне і практичне значення; рівень теоретичної підготовки здобувача вищої освіти і його вміння використовувати здобуті знання для розв'язання теоретичних і практичних завдань; оцінка структури роботи, мови, стилю, грамотності викладення наукового матеріалу; якість проведеного аналізу проблеми; наукова новизна; практична цінність висновків і рекомендацій; висновок рецензента щодо наявності у дипломній роботі позитивних моментів; узагальнений виклад таких переваг; висновок рецензента щодо наявності у дипломній роботі недоліків та їх перелік у систематизованому вигляді з відповідними конкретними прикладами; якість оформлення роботи і бібліографічного опису використаних джерел; загальний висновок і оцінка кваліфікаційної роботи.

У зовнішній рецензії зазначається місце роботи та посада рецензента, вчене звання, науковий ступінь, прізвище, ім'я та по батькові.

Зовнішня рецензія має бути особисто підписана рецензентом і засвідчена печаткою установи, де він працює (додаток И). Вона надається письмово і містить загальний висновок щодо рекомендації роботи до захисту. Внесення змін до роботи після отримання рецензії не допускається.

До засідання екзаменаційної комісії здобувач вищої освіти повинен ознайомитись зі змістом відгуку керівника та рецензії.

До захисту кваліфікаційних робіт допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану та програми підготовки відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня. Здобувачі вищої освіти, що не захистили звіт про переддипломну практику і у встановлений термін не представили кваліфікаційну роботу на кафедру, не допускаються до її захисту. Допуском до захисту кваліфікаційної роботи є наказ ректора ДПУ за поданням декана факультету.

Перед захистом секретар екзаменаційної комісії передає кваліфікаційну роботу та вказані документи Голові екзаменаційної комісії, після чого надає здобувачеві слово для доповіді.

Для захисту кваліфікаційної роботи на засідання Екзаменаційної комісії подаються:

– виконана кваліфікаційна робота з записом висновку завідуючого кафедрою про допуск студента до захисту;

– письмовий відгук керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання кваліфікаційної роботи;

– лист оцінювання кваліфікаційної роботи, заповнений науковим керівником в частині оцінювання змістовних і організаційних аспектів роботи;

– письмова зовнішня рецензія на кваліфікаційну роботу;

– довідка про перевірку кваліфікаційної роботи на академічний плагіат;

– довідка про впровадження результатів дослідження у практичну роботу підприємства (організації, установи) – за наявності.

Відгук наукового керівника, зовнішню рецензію та довідку про перевірку кваліфікаційної роботи на академічний плагіат здобувач вищої освіти закріплює у конверті на зворотній стороні твердої титульної обкладинки кваліфікаційної роботи.

Готуючись до захисту роботи, студент складає тези виступу, оформлює ілюстраційний матеріал в друкованому та електронному варіанті у вигляді таблиць, графіків, діаграм та обмірковує відповіді на зауваження, які вказані у відгуку наукового керівника та зовнішній рецензії. Доповідь має супроводжуватися презентацією проведеного дослідження, зробленою з використанням мультимедійного проектору. Зміст доповіді та склад презентаційних матеріалів узгоджується з керівником кваліфікаційної роботи.

Тривалість захисту роботи не повинна перевищувати 10-15 хвилин, протягом яких необхідно стисло викласти: суть та актуальність обраної теми; результати дослідження, висновки та рекомендації щодо обраної теми. Доповідь повинна супроводжуватись ілюстраційним матеріалом – зразок оформлення титульної сторінки представлена у додатку К.

Свій виступ на засіданні екзаменаційної комісії бажано почати зі слів: «Шановний голово, шановні члени екзаменаційної комісії! На Ваш розгляд пропонуються основні положення кваліфікаційної роботи на тему «...» та закінчити словами: «Доповідь закінчена. Дякую за увагу». В своєму виступі здобувач повинен відобразити: актуальність теми, коротко теоретичні і методичні положення, на яких базується дослідження; результати проведеного аналізу за обраною темою, конкретні пропозиції щодо вирішення проблеми або напрями удосконалення відповідних процесів з обґрунтуванням можливості їх реалізації в умовах конкретного підприємства; економічний і соціальний ефекти від розробки, при цьому обов’язково слід робити посилання на ілюстративний матеріал, представлений комісії.

Виступ не повинен містити загальні відомості, теоретичні положення, що містяться у літературних або нормативних документах, оскільки вони не є предметом захисту. Особливу увагу необхідно сконцентрувати на власних розробках, дослідженнях. Доповідь має бути узгоджена з графічним матеріалом, який надається всім членам екзаменаційної комісії та демонструється під час доповіді присутнім за допомогою технічних засобів (мультимедійного проектору). У доповіді необхідно зробити посилання на всі слайди.

У кінці захисту оголошуються відгук наукового керівника і зовнішня рецензія. Здобувачу вищої освіти надається можливість відповісти на зауваження керівника і рецензента.

По закінченні публічного захисту на закритому засіданні екзаменаційної комісії обговорюються результати захисту кваліфікаційної роботи, виставляється кількість балів за результатами захисту і загальна кількість балів у протокол і листок оцінювання, приймається рішення щодо присвоєння здобувачу вищої освіти відповідної кваліфікації. За такою ж шкалою оцінюється кваліфікаційна робота у висновках рецензентів та відгуку наукового керівника. Рішення приймається більшістю голосів членів комісії, які беруть участь у засіданні, і оголошуються здобувачам вищої освіти у день захисту. При рівній кількості голосів «за» і

«проти» голос голови екзаменаційної комісії є вирішальним.

Рівень якості підготовки випускника визначається за відповідності Європейській кредитно-трансферній системи (ЄКТС) та національній відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Державному податковому університеті.

За виконання кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти може отримати 100 балів, з наступним переведенням у 5-ти бальну шкалу. За зміст роботи здобувач вищої освіти може отримати максимальну оцінку – 50 балів:

1. 46-50 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який дотримався вимог методичних вказівок по виконанню кваліфікаційної роботи щодо змісту кваліфікаційної роботи; відобразив в роботі нові досягнення теорії та практики по відповідній проблемі; глибоко розкрив тему в цілому та за окремими параграфами роботи; використав при написанні роботи сучасну спеціальну літературу та практичний матеріал по об'єкту дослідження за останні 3 роки; показав здібність узагальнювати теоретичний матеріал, високу якість аналітичних досліджень; написав висновки та пропозиції, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу.

2. 35-45 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який дотримався вимог методичних вказівок щодо виконання кваліфікаційної роботи, її змісту; відобразив в роботі нові досягнення теорії та практики з відповідної проблеми; розкрив тему в цілому та за окремими параграфами роботи; використав при написанні роботи сучасну спеціальну літературу та практичний матеріал за об'єктом дослідження за останні 5 років; при узагальненні теоретичного матеріалу допустив незначні помилки, але написав висновки та пропозиції, що свідчить про рівень засвоєння матеріалу.

3. 30-34 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який дотримався вимог методичних вказівок з виконання кваліфікаційної роботи щодо її змісту; відобразив в роботі досягнення теорії та практики з відповідної проблеми; розкрив тему в цілому та за окремими параграфами роботи; використав при написанні роботи спеціальну літературу та практичний матеріал за об'єктом дослідження за останні 5 років; показав здібність узагальнювати теоретичний матеріал, але отримав не високу якість аналітичних досліджень; які проте свідчать про рівень засвоєння матеріалу.

4. 20-29 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який не зовсім дотримався вимог методичних вказівок з виконання кваліфікаційної роботи щодо її змісту; відобразив не зовсім нові досягнення теорії та практики за відповідною проблемою; слабо розкрив тему в цілому та за окремими параграфами роботи; використав при написанні роботи практичний матеріал за об'єктом дослідження лише за останній рік; показав здібність узагальнювати теоретичний матеріал, але при цьому отримав не високу якість аналітичних досліджень; написав висновки та пропозиції, що свідчить про не високий рівень засвоєння матеріалу.

5. 1-19 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який не дотримався всіх вимог методичних вказівок з виконання кваліфікаційної роботи щодо її змісту; не відобразив в роботі досягнення теорії та практики за відповідною проблемою; достатньо не розкрив тему та за окремими параграфами роботи; використав при написанні роботи не сучасну спеціальну літературу та практичний матеріал за об'єктом дослідження; не показав здібність узагальнювати теоретичний матеріал, не написав висновки, що свідчить про не засвоєння матеріалу.

За захист роботи здобувач вищої освіти може отримати максимальну оцінку – 50 балів:

1. 46-50 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який представив членам комісії роздатковий матеріал, чітко викладав на захисті основні ключові моменти кваліфікаційної роботи, надавав грамотні кваліфіковані відповіді на зауваження рецензента та запитання членів комісії;

2. 39-45 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який представив членам комісії роздатковий матеріал, чітко викладав на захисті основні ключові моменти кваліфікаційної роботи, давав відповіді на зауваження та запитання членів комісії;

3. 33-38 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який представив членам комісії роздатковий матеріал, проте не зовсім чітко викладав на захисті основні ключові моменти кваліфікаційної роботи, давав відповіді на зауваження та запитання членів комісії;

4. 27-32 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який представив членам комісії неякісний роздатковий матеріал, не чітко викладав на захисті основні ключові моменти кваліфікаційної роботи, давав не повні відповіді на зауваження та запитання членів комісії;

5. 1-26 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який не представив членам комісії роздатковий матеріал, не знає основні ключові моменти кваліфікаційної роботи, не давав або

давав не повні відповіді на зауваження і запитання членів комісії.

Захист кваліфікаційних робіт в обов’язковому порядку проводиться у формі презентації з використанням мультимедійних засобів. Після завершення роботи екзаменаційної комісії по захисту кваліфікаційних робіт секретар екзаменаційної комісії виставляє оцінки у залікові книжки та на титульному аркуші кваліфікаційної роботи, де всі члени комісії ставлять свої підписи.

Відповідно до п. 3 Положення про порядок формування та роботи екзаменаційних комісій та атестацію здобувачів вищої освіти в Державному податковому університету в разі відсутності здобувача вищої освіти на захисті кваліфікаційної роботи у протоколі екзаменаційної комісії зазначається, що він є не атестованим у зв’язку з неявкою на засідання.

У разі неявки здобувача вищої освіти на захист кваліфікаційної роботи з неповажних причин він вважається таким, що не використав свою можливість. До екзаменаційної відомості вноситься оцінка «незадовільно «F», здобувачу вищої освіти видається академічна довідка і захист роботи переноситься на наступний рік.

За результатами успішного захисту кваліфікаційної роботи ЕК приймає рішення про присвоєння кваліфікації зі спеціальності та освітньої програми і про видачу здобувачу вищої освіти диплома.

Випускники, які за підсумками навчання отримали відзнаку в диплом можуть бути рекомендовані Вченою радою Університету до вступу на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти або на викладацькі посади.

Після захисту кваліфікаційні роботи та їх електронні варіанти зберігаються в архіві Університету протягом п'яти років в умовах, що виключають можливість їх втрати або плагіату. Завідувачі кафедр за якими закріплена освітня програма, забезпечують передачу до репозитарію Наукової бібліотеки Університету кваліфікаційних робіт в PDF-форматі із зазначенням шифру спеціальності, прізвища здобувач вищої освіти, рівня освіти, року випуску за зразком (071 Шевченко МР 2022) відповідно до акту прийому передачі та описом до кожного документу протягом двох місяців з дня атестації здобувачів вищої освіти. Файл кожної робити формується з додатками та має містити відскановані титульні аркуші, листок реєстрації та бланк оцінювання роботи з наявними підписами та оцінками.

Передача пакету документів (PDF-файл дипломної роботи, опис до кожної дипломної роботи та акт прийому передачі здійснюється на електронну пошту фахівця Наукової бібліотеки, відповідального за розміщення документів в інституційному репозитарії.

Результати досліджень, виконаних авторами кваліфікаційних робіт, можуть використовуватися в освітньому процесі та науковій роботі з обов'язковим дотриманням авторського права.

За запитом установ чи організацій ректор Університету має право дозволити копіювання кваліфікаційних робіт. За наявності в роботі винаходів або раціоналізаторських пропозицій дозвіл на зняття копії видається тільки після оформлення відповідного замовлення на авторські права.

Згідно з нормативними документами, після закінчення терміну зберігання кваліфікаційних робіт комісія, що створюється наказом ректора Університету, приймає рішення про списання робіт, що оформлюється відповідним актом.

Додаток А

ФОРМА ЗАЯВИ НА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

(при друці видалити)

Завідувачу кафедри
управління та бізнес-
адміністрування ДПУ
ПІБ зав. кафедри

ПІБ здобувача вищої освіти

спеціальність D3 «Менеджмент»
групи_____
освітньо-професійна програма
«Управління проєктами в
підприємницькій діяльності»

Заява

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи_____
за матеріалами повна юридична назва підприємства/організації/установи
Науковим керівником прошу затвердити _____

дата підпис здобувача вищої освіти

підпис наукового керівника

Додаток Б

Зразок оформлення титульної сторінки кваліфікаційної роботи
(при друці видалити)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ПОДАТКОВОЇ СПРАВИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: _____
за матеріалами _____

Здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня,
II курсу, _____групи,
спеціальності D3 «Менеджмент»,
освітньо-професійна програма «Управління проєктами в підприємницькій діяльності»

(підпис здобувача вищої освіти) (прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник_____ _____
(підпис керівника) (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Гарант освітньо-професійної
програми _____ _____
(підпис керівника програми) (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Допущено до захисту за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування протокол від « __ » 202_ №

Завідувач
кафедри _____ _____
(підпис завідувача) (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Ірпінь – 202_

Зворотна сторінка титульного аркуша (при друці видалити)

Реєстрація №_____ _____ _____
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки _____ _____ _____
(до захисту, на доопрацювання) (дата) (підпис)

Результат захисту _____ _____ _____
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова ЕК: _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Заступник голови ЕК _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії:

_____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Секретар комісії _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

ДОДАТОК В

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКОМ ТА РЕЦЕНЗЕНТОМ				
І. Зміст кваліфікаційної роботи (якість теоретичного матеріалу, його зв'язок з практичним, вміння представляти матеріал в логічній послідовності, наявність висновків та пропозицій)	**від 0 до 35**			
2. Дотримання вимог щодо оформлення	**від 0 до 5**			
3. Вчасне виконання роботи на всіх етапах у встановлені кафедрою терміни	**від 0 до 5**			
4. Рецензент	**від 0 до 5**			
РАЗОМ БАЛІВ*	**від 0 до 50**			
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
І. Доповідь	**від 0 до 10**			
2. Роздатковий матеріал	**від 0 до 5**			
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	**від 0 до 25**			
4. Апробація (участь у конференціях)	**від 0 до 10**			
РАЗОМ БАЛІВ	**від 0 до 50**			
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	**від 0 до 100**			

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЄКТС

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС

Оцінка за 100- бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	**A**	**5 (відмінно)**
80-89	**B**	**4 (добре)**
70-79	**C**	
60-69	**Б**	**3 (задовільно)**
50-59	**E**	
35-49	**ЄХ**	**2 (незадовільно)**

Додаток Г

Зразок оформлення індивідуального завдання на випускної кваліфікаційної роботу (при друці видалити)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра управління та бізнес-адміністрування
Спеціальність D3 Менеджмент
освітньо-професійна програма «Управління проєктами у підприємницькій діяльності»

Затверджую
Завідувач кафедри _____ (ініціали, прізвище)
«___»_____202____ р.

Завдання на кваліфікаційну роботу
здобувачу вищої освіти

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи

_____
_____
_____

Затверджена наказом ректора від «_____» _____202_ №_____

2. Строк здачі закінченої роботи_____
3. Цільова установка_____

_____

Мета роботи _____

_____
_____

Об'єкт дослідження_____

_____

Предмет дослідження_____

_____

4. Вихідні дані до роботи_____

_____
_____

5. Перелік графічного матеріалу_____

_____
_____

6. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

_____

Зворотна сторінка індивідуального завдання (при друці видалити)

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

6. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	2	3	4

7. Дата видачі завдання «__»_____ 201_

8. Керівник кваліфікаційної роботи

_____ _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

9. Гарант освітньо-професійної програми _____ _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

10. Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти

_____ _____
(прізвище, ініціали) (підпис)

_____ _____

Додаток Д

Зразок оформлення анотації (при друці видалити)

АНОТАЦІЯ

_____

(назва кваліфікаційної роботи)

Мета роботи полягає в ...

Завданнями роботи є...

Предметом дослідження є...

Об'єктом дослідження виступає...

Базою дослідження виступає

За результатами дослідження сформульовані...

Одержані результати можуть бути використані... *або* Результати кваліфікаційної роботи рекомендовані для практичного використання відділом …….підприємства……. (довідка (акт) про впровадження № від «____» _____ 202_ р. (*підтвердження практичного значення одержаних результатів у формі довідок про впровадження або протоколів спільного засідання зі стейкхолдерами*)

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Основні положення, отримані результати та висновки досліджень оприлюднені та обговорені на міжнародних науково-практичних конференціях…

Основні результати кваліфікаційної роботи опубліковано у наукових працях: стаття (і) наукових фахових виданнях України, 1 стаття у

Кваліфікаційна робота містить _____сторінок,____таблиць, ___рисунків, список використаних джерел та літератури з ___найменувань, ____додатків.

Ключові слова: ...

Рік виконання кваліфікаційної роботи ...

Рік захисту роботи...

Додаток Е

Зразок оформлення змісту (при друці видалити)

Тема: Концептуальні основи ефективного впровадження методології Agile в системі управління процесами на підприємстві

ЗМІСТ

		Стор.
ВСТУП		**6**
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ AGILE В УПРАВЛІННІ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ		**9**
1.1.	Сутність, особливості та переваги методології Agile в управлінні проєктами та процесами на підприємстві	**9**
1.2.	Цінності, принципи та етапи впровадження методології Agile на підприємстві	**15**
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПрАТ «МИРОНІВСЬКИЙ ХЛІБОПРОДУКТ»		**22**
2.1.	Аналіз ефективності господарської діяльності підприємства ПрАТ «Миронівський хлібопродукт» та системи менеджменту	**22**
2.2.	Виокремлення сильних і слабких сторін системи управління процесами на підприємстві та доцільності впровадження методології Agile	**28**
РОЗДІЛ 3. ОБГРУНТУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ПОСЛІДОВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ AGILE В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ НА ПрАТ «МИРОНІВСЬКИЙ ХЛІБОПРОДУКТ»		**32**
ВИСНОВКИ		**46**
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ		**49**
ДОДАТКИ		**55**

Додаток Ж

Відгук керівника кваліфікаційної роботи

Керівник
кваліфікаційної роботи _____
(підпис) (дата)

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу
Кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти
_____
(прізвище, ініціали)
після попереднього захисту розглянута на засіданні кафедри, протокол від «___»____202__ №___ допущена/не допущена до захисту на екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Додаток И

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу
здобувача вищої освіти Державного податкового університету

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
(назва теми)

Актуальність теми

Наукова новизна

Якість проведеного аналізу проблеми, текстового та табличного матеріалу

Обґрунтованість пропозицій і висновків та їх практична цінність у роботі підприємства, установи, організації, МФУ України

Наявність недоліків

Загальний висновок і оцінка роботи

Рецензент _____
(науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

_____ _____
(підпис, МП) (ініціали, прізвище)

«_____»_____202___ р.

Додаток К

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему:

Здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня,
ІІ курсу, _____групи,
спеціальності D3 Менеджмент,
освітньо-професійна програма «Управління проєктами у підприємницькій діяльності»

_____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник_____ _____
(підпис керівника) (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Ірпінь – 202__

Додаток Л

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТАБЛИЦІ

Таблиця 2.3

Аналіз фінансового результату ТОВ «ВІНСКАР» за 2023-2025 рр.

тис. грн

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Відхилення (+,-) 2022 року від:		2025 рік у % до:	
				2023 року	2024 року	2023 року	2024 року
Чистий дохід від реалізації продукції	10546207	15150429	12239687	4604222	-2910742	43,7	-19,2
Валовий дохід	6328964	8462431	4948274	2133467	-3514157	33,7	-41,5
Собівартість реалізованої продукції	4217243	6687998	7291413	2470755	603415	58,6	9,0
Фінансовий результат до оподаткування	2674030	4186755	1856808	1512725	-2329947	56,6	-55,7
Податок на прибуток	709587	1082581	604615	372994	-477966	52,6	-44,2
Чистий прибуток (збиток)	1964443	3104174	1252193	1139731	-1851981	58,0	-59,7

Джерело: сформовано або розраховано автором за даними [номер джерела з Списку використаних джерел та літератури, сторінки з джерела, де саме опублікована дана цитата або цифра]

Наприклад,

Джерело: [35, с. 56]

За умов перенесення таблиці, якщо уникнути перенесення неможливо

Таблиця 2.3

Аналіз фінансового результату ПАТ «ВІНСКАР» за 2025-2023 рр.

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Відхилення (+,-) 2022 року від:		2025 рік у % до:	
				2023 року	2024 року	2023 року	2024 року
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продукції	10546207	15150429	12239687	4604222	-2910742	43,7	-19,2
Валовий дохід	6328964	8462431	4948274	2133467	-3514157	33,7	-41,5

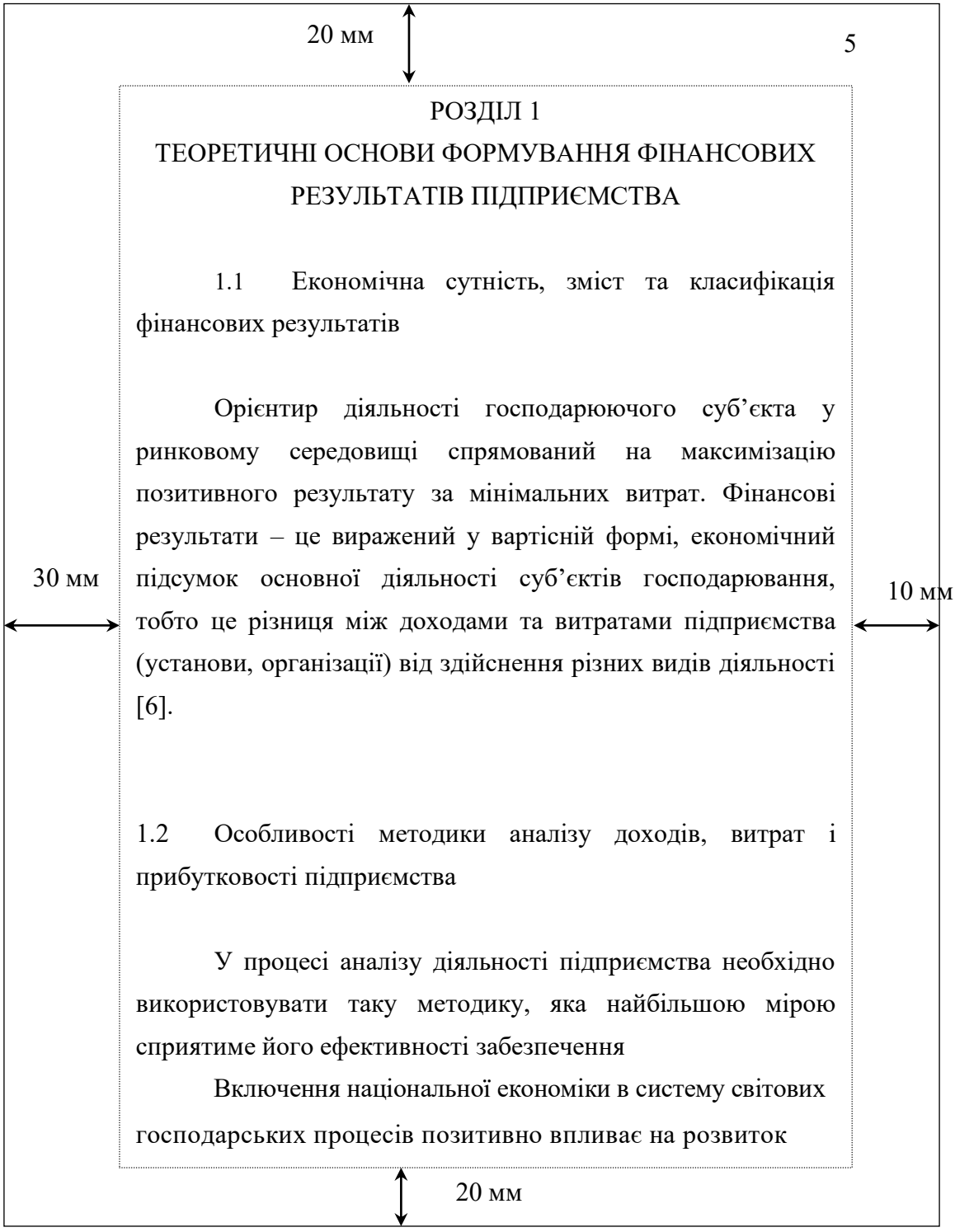
Продовження табл. 1.2

1	2	3	4	5	6	7	8
Собівартість реалізованої продукції	4217243	6687998	7291413	2470755	603415	58,6	9,0
Фінансовий результат до оподаткування	2674030	4186755	1856808	1512725	-2329947	56,6	-55,7
Податок на прибуток	709587	1082581	604615	372994	-477966	52,6	-44,2
Чистий прибуток (збиток)	1964443	3104174	1252193	1139731	-1851981	58,0	-59,7

Джерело: [35, с. 56]

Додаток М

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ РОЗДІЛІВ І ПІДРОЗДІЛІВ

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність, зміст та класифікація фінансових результатів

Орієнтир діяльності господарюючого суб'єкта у ринковому середовищі спрямований на максимізацію позитивного результату за мінімальних витрат. Фінансові результати – це виражений у вартісній формі, економічний підсумок основної діяльності суб'єктів господарювання, тобто це різниця між доходами та витратами підприємства (установи, організації) від здійснення різних видів діяльності [6].

1.2 Особливості методики аналізу доходів, витрат і прибутковості підприємства

У процесі аналізу діяльності підприємства необхідно використовувати таку методику, яка найбільшою мірою сприятиме його ефективності забезпечення

Включення національної економіки в систему світових господарських процесів позитивно впливає на розвиток

Додаток Н

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЇ

Для організації аналізу доходів і фінансових результатів діяльності підприємства необхідно здійснити їх класифікацію. Така класифікація фінансових результатів відіграє важливу роль при розрахунку показників дохідності (рентабельності) підприємства (рис. 1.1).

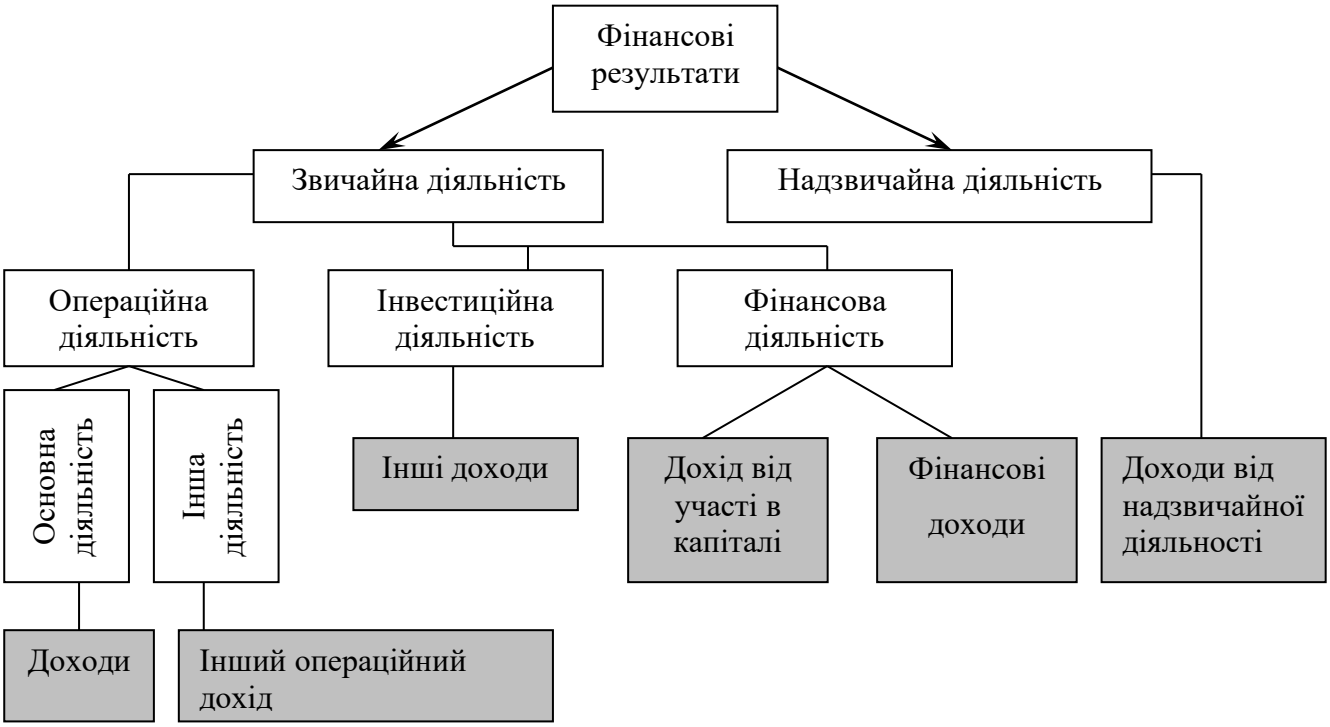

Рис. 1.1. Класифікація фінансових результатів за видами діяльності

Джерело: [35, с. 56]

Додаток П

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ФОРМУЛ

«... Розрахунок впливу даного фактору на зміну розміру чистого прибутку описується формулою (2.1):

$$\Delta П_{ФД} = ФД_1 - ФД_0, \qquad (2.1)$$

де: $\Delta П_{ФД}$ – зміна чистого прибутку за рахунок зміни суми фінансових доходів;

$ФД_1$ – сума фінансових доходів у звітному періоді;

$ФД_0$ – сума фінансових доходів у попередньому періоді.»

«…Рентабельність власного капіталу (ROE) розраховується за формулою (3.2):

$$R_{ROE} = \frac{Чистий\ прибуток}{Власний\ капітал}, \qquad (3.2)$$

Цей показник ….»